

### Joensuun kaupungin ohjeistus vaikutusten ennakkoarviointiin

#### Ohjeistus vaikutusten ennakkoarvioinnin tekemiseen:

---

Vaikutusten ennakkoarvioinnissa arvioidaan valmisteltavaa asiaa ja sen tavoitteita ennakkoon määriteltujen näkökulmien kautta (vaikutustyyppit). Tavoitteena on tuoda esille sekä lyhyet- sekä pitkäaikaiset vaikutukset. Vaikutusten ennakkoarvioinnilla tavoitellaan läpinäkyvää päätöksentekoa.

Lainsäädäntö antaa perusteet vaikutusten ennakkoarvioinnille. Muun muassa kuntalain 1 § ja 115 §, terveydenhuoltolain 11 § ja maankäyttö- ja rakennuslain 9 § ohjaavat vaikutusten ennakkoarviointia.

Kuntaliitto on antanut ohjeistuksen vaikutusten ennakkoarviointiin. Joensuun kaupunki soveltaa ennakkoarviointiprosessissa Kuntaliiton ohjeistusta seuraavasti:

1) Valmistelija ratkaisee, tarvitaanko ennakkoarviointia vai ei.

Ennakkoarviointi tulee kuitenkin tehdä aina, kun valmisteltavalla asialla on merkittäviä vaikutuksia seuraaviin:

- eri ikäisiin kuntalaisiin sekä sukupuoleen ja sosiaalisiin vaikutuksiin
- vammaisiin huomioiden eri vammaisryhmät
- kaupungin organisaatioon ja henkilöstöön
- kaupungin talouteen
- ympäristöön
- yrityksiin

Valmisteltavat asiat voivat liittyä mm palveluverkkoon, kuntalaisten elinoloihin ja elinympäristöön, alue- ja yhdyskuntarakentamiseen, energiatalouteen, liikkumiseen, kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriympäristöön ja rakennettuun ympäristöön.

2) Vaikutusarvioinnin tekeminen. Tunnistetaan, arvioidaan ja kirjataan vaikutukset. Tarvittaessa tarkastellaan asioita monialaisesti ja moniammatillisesti ja kuullaan kohderyhmää.

3) Kirjataan vaikutusten johtopäätökset.

4) Vaikutusarviointi otetaan huomioon valmistelussa ja päätöksenteossa.

Ennakoarviointia ei tarvitse tehdä silloin, kun kyseessä on mm.

- talousarvio
- valtuustoaloite
- oikaisuvaatimus
- viranhaltijapäätös
- tiedoksi merkittävä asia
- viranhaltijan nimeäminen
- konsernistrategia ja strategian toteutus
- kaavaprosessi (tehdään maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti)
- lautakunnan toimialaan kuuluva erityisasia, kuten yksilöhuoltojaoston asia
- asia, jolla ei ole merkittäviä vaikutuksia kuntalaisen hyvinvointiin ja terveyteen, tiettyyn väestöryhmään, kunnan talouteen, yritystoimintaan, henkilöstöön, johtamiseen ja ympäristöön

Valmistelija tuo esille ennakoarvioinnin johtopäätökset sekä huomioi nämä asian valmistelussa sekä päätösesityksessään. Mikäli valmisteltavalla päätöksellä on useita toteutusvaihtoehtoja, tulee ne tuoda ilmi ja perustella johtopäätöksissä.

Joensuun kaupunki on osana Lapsiystävällinen kunta -työskentelyä sitoutunut tekemään lapsivaikutusten ennakoarviointia osana lapsia koskevaa päätöksentekoa.

Lapsivaikutukset kirjataan Kuntalaisvaikutukset -lomakkeelle omaan kohtaansa.

Huomioitavaa on, että merkittävässä hankkeissa lapsivaikutuksia tulee koota laajasti hyödyntämällä moniammatillista yhteistyötä ja eri lähteitä.

Laajan lapsivaikutusten arvioinnin prosessikuvaus:

1. Kootaan asiantuntijaryhmä ja kartoitetaan olemassa oleva tieto (esim. alueelliset tilastot, kouluterveyskysely, edelliset lapsivaikutusten arvoinnit vastaavista päätöksistä jne.)
2. Kerätään puuttuva tieto (tutkimukset, asiantuntijalausunnot, lasten kuuleminen...)
3. Tehdään tiedon pohjalta ratkaisuvaihtoehtojen punninta, jossa tunnistetaan vaihtoehtojen positiivisia, neutraaleja ja negatiivisia vaikutuksia. Vaikutuksia tarkastellaan lasten oikeuksien toteutumisen näkökulmasta.
4. Tuotetaan suositukset jatkovalmistelua varten ja raportoidaan arvioinnin tuloksista päätöksentekoeleimille

#### PERUSTIEDOT VAIKUTUSTEN ENNAKKOARVIOINTI KOHTEESTA

**Asia:**

kaupunginorkesteriin  
kohdistuvat esitetyt  
säästötoimet

**Toteutusvaihtoehto 1**

200 000€n leikkaus  
budjetista, 6htv:n vähennys

**Toteutusvaihtoehto 2**

**Toteutusvaihtoehto 3**

**Päättävä toimielin / päättävät  
toimielimet:**

KuLi, Valtuusto

**Arvioitu päätösaikataulu:**

17.6.2024

**Valmistelijat:**

Marjo Vattulainen

#### Valitse vaikutusten ennakkoarviointikohteet

**Valitse mitä vaikutustyyppisiä haluat arvioida**

**1. Eri ikäiset kuntalaiset**

☐ Kyllä

2. Vammaiset huomioiden eri vammaisryhmät

☐ Kyllä

3. Kaupungin organisaatio ja henkilöstö

☒ Kyllä

4. Kaupungin talous

☐ Kyllä

5. Ympäristö

☐ Kyllä

6. Yritykset

☐ Kyllä

### 3. KAUPUNGIN ORGANISAATIO JA HENKILÖSTÖ

#### Palvelujen tuottamis- ja järjestämisvastuun muutokset, toimintatavan muutos

200 000€n vähennyt taloudesta joko poistaa kokonaan orkesterin käyttötalouden eli budjetin, jolla konsertit tuotetaan tai poistaa 6 henkilötyövuotta, jonka vaikutukset on kuvattu organisaatio- ja henkilöstövaikutusten johtopäätöksissä

#### Uudenlaiset palvelujen tuottamistavat

Sisällöntuotannon dramaattiset pienenemismahdollisuudet sekä ohjelmiston täysin uudelleen muodostaminen muusikoiden määrä ja MuusikkoTessin rajoitukset huomioon ottaen.

#### Henkilöstön määrä ja asema

Orkesterissa on nyt 39 vakituista työntekijää (35 muusikkoa ja intendentti, tuottajamarkkinoija, tuottaja-nuotistonhoitaja, orkesterijärjestäjä) ja 20% toimistosihteeri. Henkilöstön määrä vähenisi 6 henkilötyövuotta.

#### Organisaation tehtävien määrä, laatu tai menettelytavat

Mahdollisuudet tehdä monipuolista musiikkituotanto ja konserttikattausta supistuisivat dramaattisesti sekä sen kautta vaikuttavuus asiakasnäkökulmasta tarkasteltuna. Laatutarkastelu on ollut osana kaupunginorkesterin tuotantoa jo pitkään ja orkesterin tuottamat tapahtumat ovatkin laadustaan erinomaiset. Jos muusikkolukumäärä vähenisi 6 muusikolla, laadullisesti olisi hankalaa päästä samaan vaikuttavuuteen kuin nykyisellä kokoonpanolla.

#### Jokin muu, mikä?

Huomioitavaa on, että kaupunginorkesteri tekee hyvinvointityötä ja matalan kynnyksen kulttuuripalvelua palvelutaloissa sekä vammaisten hoitoyksiköissä, kauppakeskuksissa osana ihmisten arkea keskimäärin 80 konserttia vuodessa. Läheinen yhteistyö

kulttuurikasvatusohjelma Kulttuurin Virran kanssa on tärkeä väylä lasten ja nuorten kulttuurikasvatusohjelmassa unohtamatta valtakunnallista Taidetestaajat -ohjelmaa, joka on suunnattu kaikille 8-luokkalaisille.

### **Organisaatio- ja henkilöstövaikutusten johtopäätökset:**

Kaupunginorkesteria on kehitetty pitkäjänteisesti vuodesta 1978 kunnallistamisestaan lähtien. Nykyinen kokoonpano sekä toiminnan järjestämisen tapa on havaittu toimivimmaksi lukuisten aikaisempienkin vuosien selvitysten osalta. 200 000€n ja 6 htv:n vähennyksellä saadaan aikaan dramaattista tuhoa niin ohjelmiston laajuuden ja monipuolisuuden sekä henkilöstön hyvinvoinnin ja työssäjaksamisen osa-alueilla. Kaupunki menettää orkesterin kaupungille tuomia valtionosuuksia ja kerran ne menetettyään, on niitä vaikea saada takaisin. Orkesteria on pyritty kehittämään kohti vuonna 1978 suunniteltua kokoonpanoa (jopa 50 muusikkoa) ja vuonna 2001 saatiin perustettua 3 uutta vakanssia: jousistoon täydennys ja puhaltajistoon klarinetin ja huilun varaäänenjohtajien vakanssit, jolloin saatiin sinfonietta-kokoonpanoinen orkesteri luotua kaksine puhaltajineen. Tässä yhteydessä todettiin myös tilapäisten muusikoiden hintavuus ja pysyvillä muusikoilla saatiin ohjelmisto laajennettua ja henkilöstökuluja pitkällä tähtäimellä laskettua.

Jos htv-vähennys koskee puhaltajia, kaikki viihdekonsertit, lastenkonsertit ja sinfonietta-kokoonpanon perusohjelmisto (joka on nyt orkesterimme runko-ohjelmaa) jää soittamatta kokonaan. Toisin sanoen ohjelmisto joudutaan muuttamaan totaalisesti. Irtisanomisten jälkeen samaan tehtävään ei voi palkata ketään ja on huomioitava että tilapäisen muusikon palkkaaminen on huomattavan kallista. Jokaisella puhaltajalla on oma nuotti ja 'ääni' soitettavassa musiikkikudoksessa eli jokaiseen paikkaan/nuottiin tarvitaan oma soittaja.

Jos htv-vähennys koskisi jousistoa, jo nyt liian pieni ja raskaalla työtaakalla toimiva jousistomme joutuisi tulemaan toimeen entistä vähemmällä soittajistolla. Tästä seuraa väistämättä sairauslomia soittamisen muututtua entistään fyysisesti raskaammaksi, jotta jousisto saisi itseään kuuluviin edes hieman tasapainossa puhaltajiston kanssa.

Ohjelmiston muututtua radikaalisti yleisöpohja muuttuu ja lipputulot vähenevät, joka vaikuttaa orkesterin tulostavoitteen saavuttamiseen negatiivisesti. Nykyisenlainen todennettavissa oleva nouseva lipunostajien määrä romahtaa.

Lipputulojen menetyksen lisäksi menetetään valtionosuuksia, jotka on sidottu henkilötyövuosiin.

Orkesteri on kysytty yhteistyökumppani tilauskonserttien toteuttajana. Orkesteria tilataan mm. Lieksan vaskiviikoille ja Ilosaarirockiin säännöllisesti juuri kokoonpanonsa sopivuuden takia. Myös yhteistyö yhdistysten kanssa vaarantuu, esimerkkinä mm.Joensuun oopperayhdistys, jonka kanssa oopperaproduktiot jäivät tekemättä liian

pienen orkesterikokoonpanon takia. Myös tilauskonserteista saadut tulot jäävät saamatta.

Joensuun kaupunginorkesteri on laadullisesti niin hyvässä kuosissa tällä hetkellä ja kokonaisuus toimii moitteetta, jonka takia orkesterimme on haluttu yhteiskumppani työskentelemään muiden kaupunginorkesterien kanssa yli maakuntarajojen ja tätä kautta Joensuun kaupunki saa valtakunnallista näkyvyyttä ja kaupunkimarkkinointia.

Kaupunginorkesterin toimisto on Suomen orkesterikentän pienin toimisto. Jokaisella on oma tehtävä ja vastuualueet ovat laajat. Nykyisellään toimistokokonpano on äärirajoille venytetty ja sunnitellut työtunnit riittävät juuri toiminnan toteuttamiseen.

Kaupunginorkesteri on yksi tärkeimmistä toimijoista ihmisten ja kaupunkilaisten yhteisiin ja tapahtumiin ja tilaisuuksiin. Orkesteri yhdistää eri ikäisiä ja taustaisia ihmisiä samoihin tilaisuuksien ja tapahtumiin ja tätä yhdistävää yhteisöllistä kokemusta ei voi ohittaa. Kaupunginorkesteri mahdollistaa mielen huoltovarmuutta ja luo puitteet yksinäisellekin olla osa yhteisöä.

Lisää tarvittavat liitteet (lausunnot, raportit ym.)

#### Ennakkoarvioinnista vastaava

Päivämäärä

pp.kk.vvvv

02.05.2024

Nimi

Marjo Vattulainen

Anna se sähköpostiosoite minne vaikutusten ennakkoarviointi

liitteineen toimitetaan \* = on pakollinen kenttä

etunimi.sukunimi@joensuu.fi

katriina.leppanen@joensuu.fi